

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Isvoare de câștig.

De toate au țeranii noștri: căsuța pentru locuit, pământul de pe care adună grâu și cucuruz și grădinile cu poame și legumi. *Banii* însă sunt corbi albi prin satele noastre. De multe-ori nu se află în câte un sat nici crucerii pentru sare și uloiu de lampă. Vrând să ajutăm pe țeranii noștri, trebuie ca înainte de toate să le arătăm, să-i îndrumăm la astfel de isvoare de câștig, care să le asigure baremi crucerii trebuincioși pentru neapăratele lipse casnice.

Nu să găsește în toată țara un astfel de sat, care să nu îmbie unul sau mai multe isvoare de câștig lateral, adică astfel de muncă, pe care să o putem face pe lângă munca regulată a lucrării pământului sau a meseriei.

Amintim aici, în fuga condeiului, câteva din astfel de isvoare și ne vom opri la câteva din ele să le deslușim.

Pentru satele apropiate de orașe bun isvor de venit lateral este *cultivarea de legume, lăptăriile și cultura galifelor*.

Pentru satele așezate în ținuturi muntoase *pomăritul* e un prea bun isvor de venit.

Pentru satele, care au hotar mlăștinos ori care sunt așezate pe margini de văi și păraie și astfel au la îndemână: sălci, rechite, aluni, spetează, papură, pipirig etc., un admirabil isvor de venit este *impletitul de coșerci* și mici coșulețe pentru poame, pâne etc.

Pentru satele în care sunt sau s'ar putea cultiva cu bună isbândă frăgarii

(duzii, pomișarii), e un mijloc foarte bun cultivarea *vermilor de mătăsă*.

Pentru satele așezate la șesuri cu fâneațe întinse sau grădini cu pomi e un bun isvor de câștig *stupăritul*.

Aceste și alte multe de felul acesta sunt astfel de isvoare de câștig, care

BISERICA CEA NOUĂ DIN NEW-YORK.

să deschid și își revarsă binecuvântările lor asupra tuturor acelor țerani, care ascultând de sfaturile noastre să vor pune pe muncă sirguincioasă, de câte-ori lucrările de economie le îngăduie aceasta.

Munca, ce o cer aceste folositoare isvoare de câștig e, atât de lesnicioasă și atât de simplă, încât ori-care țeran de-ai noștri o poate face, fără să aibă trebuință de învățatură mare și îndelungată.

Când țeranii noștri să vor înde-

letnici cu munca, ce le crează aceste nouă isvoare de venit, binele să va sălășlui în satele noastre. Căci atunci țeranii noștri și în cele mai multe cazuri muierile și copii acelora vor câștiga cu ușurință coroanele trebuincioase pentru sare și oțet, ață și ac și câte alte mărunișuri. Ba de multe-ori vor rămănea și pentru cumpăratul unui purcel ori vițel.

În numerii viitori vom desluși câteva soiuri de muncă prin care ajungem la nouă isvoare de câștig.

Agricultura

în Statele-Unite ale Americii.

Asociațiunea de agricultură germană a arangeat un turneu (călătorie) în Statele-Unite, pentru-ca reprezentanții agriculturii germane să aibă ocaziune a face o privire asupra agriculturii, creșterii vitelor și a valorării produselor americane. Extragem și noi, din „Rev. Econ.“, pe scurt, câteva din impresiunile unui participant la acel turneu.

În Ost este în us mai mult cultura intensivă: cultura grădinilor, cultura legumilor, cultura intensivă a vitelor (vacile lăptoase de Jersey) Aici se întrebuințează

și îngrășăminte artificiale în abundență și aici am dat de cel mai mare progres în agricultură. Cu totul altfel stau împrejurările în Vest, unde se face înainte de toate o cultură extensivă de grâu. În Dakota nordică, Minnesota s. ex. sunt câmpuri peste câmpuri de grâu. În întreagă regiunea Missouri și Mississippi pământul este enorm de roditor, și cu toate-că aici se cultivă neîntrerupt grâu după grâu, totuși pământul se poate numi încă aproape virgin. Aici se arată adevărul americanism, care din ceea-ce există stăruie să scoată tot cât e posibil. Fermele, 200—250, aparțin întreprinzătorilor capitaliști, care sunt și în posesiunea căilor ferate și a grănarelor

Domnii abonenți restanțieri sunt rugați a trimite prețul abonamentului cu Chequul ce l'am alăturat la Nr. 38.

uriae de pe lângă stațiuni. Cu chipul acestor speșe transportului și ale păstrării bucatelor sunt mici. Agricultorul, care-și vinde bucatelile în această regiune, obține un preț de tot mic, circa 10 cor. pentru o maje dublă; însă puterea roditoare a pământului face, ca totuși agricultura să renteze. Pe lângă un preț așa de bagatel al grâului, firește, că la noi cultura pământului nu s'ar renta. Dar' în Statele-Unite clima încă e mult mai favorabilă decât în Germania. Cultura porumbului e de-aseenea în stare înfloritoare și mână în mână cu ea merge îngrișatul vitelor.

Mai spre Vest (în Utah și Colorado) s'a creat o canalizare grandioasă. Și aici prosperează grâul, a cărui cultură se face în mod extensiv, de-aseenea cultura napilor (indeosebi în Denver, Colorado și Michigan). Mai spre Vest dela aceste state sunt mai ales pășuni extinse, unde se face în stil mare cultura vitelor, apoi în Nord-Vest se mai găsesc păduri mari.

Partea slabă a agriculturii americane zace în silvicultură. Toate complexurile mai mari de păduri din Ostul Statelor-Unite au fost tăiate fără milă, și nime nu se cugetă la replantarea lor. Pământul se întrebuințează pentru atle scopuri și nu se cugetă la daunele, cari cu timp pot să urmeze asupra țerii din cauza pustiirii pădurilor.

Sunt interesante principiile americanului referitor la cultura vitelor. La procurarea vitelor de lapte și de jug are valoare numai întrebarea cu privire la origine și prestațiune. Forma și culoarea pe cari se pune preț la noi, îi sunt indiferente.

O atențiune deosebită s'a dat natural lucrătorilor și întrebuințării mașinilor și uneltelor agricole. În Statele-Unite domnește în agricultură o lipsă neasemnat mai mare de lucrători decât la noi, pentru-că țeara e slab împopulată și industria atrage mulți oameni la sine. De aici se explică născocirea și întrebuințarea fără seamăn a mașinilor și zorul oamenilor pentru a se servi de ele. Unde o mașină poate suplini lucrul cu mâinile, găsește numai decât întrebuințare. În America se construiesc multe mașini, dar' puține sis-

teme. Ele sunt simple și foarte practice, astfel că lucrătorul american cruță multă putere prin întrebuințarea în masă a mașinilor. În America se dă tot mai mult însemnătate principiului de a nu forța, pe cât se poate, din cale afară puterile. Pentru aceea americanul este om de spirit și foarte deștept, și mâna, care și-o știe cruța este îndemnată și la purtarea penci. Nisuița de a cruța puterea s'a validat mult și la instrumentele agricole. La grapă s. ex. s'a putut observa, că omul, care mână caii, și la noi merge pe jos îndărătul grapei, acolo conduce lucrul de-a călare.

Intocmiri vrednice de văzut sunt marile abatorii în Causas, City și Chicago, întocmiri înființate de întreprinzători mari sau de societăți. Ele sunt organizate exemplar cu privire la distribuirea practică a muncii și în vederea împrejurărilor de expedit. Pe când s. ex. în abatorul central din Berlin, fiecare măcelar trebuie să taie în despărțământul seu unul după altul porci, viței și oi, acolo singuraticile feluri de animale se manipulează separat, și un om are să execute la fiecare animal aceleași lucrări. Vitele s. ex. se mână toate într'un coridor și toate primesc lovitura dela aceeași persoană. După aceea picioarele lor dindărēt sunt legate îndată de un lanț și cu ajutorul unui car suspendat se transportă toate la locul designat pentru măcelar. După-ce au fost tăiate una după alta se procedează mai departe la îmbucățirea cadavrului în același mod practic. Construcția instrumentelor cari se întrebuințează este de o simplitate exemplară și foarte acomodată scopului, așa că cu ajutorul lor se cruță multă putere. Peste tot locul, ca și aici, același principiu: economisarea timpului și a puterilor.

De electricitate încă se face un us cu prisos. Unde e apă, sunt și stabilimente electrice. Cât a ajuns de departe întrebuințarea scântei electrice, se poate judeca dintr'un exemplu original. În ocoalele vitelor atârână de conductorii electrici bețe, cari se întrebuințează la mânărea vitelor, cari în felul acesta, sunt atinse foarte neplăcut.

În fine vom aminti ceva și despre California unde în cei 10 ani din urmă s'a în-

ceput o cultură sistematică a viței de vie și a poamelor. Și aici se face us ca pretutindenea de același sistem: cultura în masă a plantei care prosperează mai bine în aceeași regiune, pachetarea uniformă și exportarea solidară.

Din cele spuse până aici se poate vedea, că noi putem învăța multe dela americani. Înainte de toate: agricultura să întrebuințeze mașini mai practice și unitare și să se organizeze din punct de vedere comercial, creând înlesniri pentru desfacere prin o distribuire mai practică a muncii.

DIN LUME

Cuvinte de laudă despre România. »National Zeitung« din Berlin începe publicarea unei serii de articole asupra României. După-ce face istoricul evenimentelor politice mai cu seamă dela războiul din Crimeea încoace, spune, că Românii din toate țerile din această parte a Europei singuri ei au reușit să devină independenți și tot independent să lucreze pentru viitorul țerii lor. Trebuie să se recunoască, că Românii s'au consacrat cu hotărâre și înțelepciune patriotică acestei sarcini grele. O deosebită atenție merită apoi faptul, că Românii nu s'au lăsat nici-odată împinși spre acte ce ar fi neliniștit Europa; din contră, atât cu ocasiunea unirei principatelor, cât și cu aceea a alegerii unui prinț străin, fapte la cari puterile și Turcia se opuseseră, ei s'au priceput să treacă peste toate dificultățile, în mod foarte iscusit...

Adevărat să fie? Mare senzație a produs în cercurile din Constantinopol știrile dela granița bosniacă. Se anunță, că în secret, noaptea, se trimit munițiuni în cantitate considerabilă trupelor austro-ungare, cari garnisonează la granița sandjaciului Novibazar. Din cauza aceasta nu se dă încredere declarațiilor pacifice ale Austro-Unga-

FOIȚĂ

CARMEN SYLVA

PEATRA ARSĂ

(Urmare și fine).

Mama Păunei da mereu din cap și zicea, că se vîd fel de fel de minuni în lumea asta ticăloasă. Sosî atunci știrea, că se dase o mare și crâncenă bătălie, știre pe care Păuna fî cea din urmă a o afla de astă-dată. Ea se duse curând acasă, își legă o bocceluță, puse mămăligă și o bucată de dovleac într'un servet, și când mamă-sa o întrebă îngrijită unde se duce, îi zise numai: »mă întorc curînd, mamă, nu te îngrijî de mine«.

Se întindea în amurgul serii câmpul de bătăie; mii de morți se vedeau risipiți,

carii se rostogoleau dîndu-și sufletul, alții, cu capul la pământ, schiopau de colo până colo. Oastea era tăbărită în jurul unor mari focuri de bivoac, și nimeni nu mai asculta la vaețele, care veniau de pe câmpul de bătăie. O formă înaltă de femeie se strecura singură printre rîndurile celor-ce zăceau, după-ce străbătuse tot lagărul, întrebînd de Tănase. Fără sfială se apropia de prieten și de vrăjmaș, dînd să bea la unul ori la altul, și privea bine pe cei morți. Venise de tot noaptea și luna lumina acum groaznică câmpie. Mereu umbra fata de colo până colo, îngenunchind când aici, când dincolo, sprijinind de pieptul ei capul vre-unuia care își da sufletul și căutînd, pe trupuri groaznic schilodite, de nu găsește un inel și o iconiță la gât. Numai odată se dete cu desgust înapoi, când vîzî niște femei, care despoiau un mort, și auzî trosnind oasele degetelor, din care smulgeau

inelele. O luă la fugă, însă se întoarse iarăși înapoi și cu teamă se uită la mort.

Întreg lagărul căzuse în adormire, și Păuna tot rătăcia încă în lumina lunei pe câmpul de bătăie. Din când în când ea chema încet: Tănase! Adesea îi răspundea un gemăt, dar' întristată ea scutura din cap, după-ce dase să bea suferîndului. Începuse să crape de ziuă și lumina lunei se făcuse mai sarbădă, de-odată vede ceva lucind, și când se apropie dă de un mort, aproape desbrăcat, dar' care cu mâna, la care se zărea un inel, strînsese așa de tare un lucru ce-i atârna de piept, încât se vedea că fusese peste puțînță a-i desclesta degetele. Păuna își recunoscu inelul. »Tănase!« și cu acest țipet ea căzî lângă mort a cărui față, înecată în sînge, abia se putea deosebi. După puține momente Păuna își venî în simțiri, atunci se puse a spăla fața iubită și o podidi lacrimile, când

riei și există temerea, că într-o bună dimineață trupele austro-ungare vor intra în sandjaciul Novibazar.

Și mai interesantă este următoarea știre telegrafică din Petersburg:

Delegații macedoneni, cari petrec aici, au declarat, că dacă guvernul bulgar nu va face acum un pas decisiv, atunci între Bulgaria și Macedonia se va deschide o prăpastie mare și n'are să mai fie vorba despre o solidaritate frățească. De altfel, au spus delegații, războiul e inevitabil pentru Bulgaria. Tratatările dintre Bulgaria și Turcia au de scop numai câștigarea de timp. Bulgaria e pe deplin pregătită și are șanse de succes.

Manevrele din România. Dintre trupele cari vor face manevrele regale au sosit până acum pe câmpul manevrelor 8 regimente de roșiori din țară, cari concentrate în divizii de cavalerie independente au cantonat la Segarcea, Belcim și Sălcuța, două baterii de artilerie din Roman și Brăila, batalionul 5 de vânători din Galați, regimentul 1 și 3 de călăraș din Severin și Caracal.

Trupele de infanterie ale corpului I. de armată vor face marșuri în jurul Craiovei până în ziua de 22 Septembrie c. În ziua de 22 Sept. c. regimentele 1, 5 și 9 de artilerie vor fi distribuite la cele patru brigăzi de infanterie, spre a se putea da prima luptă de brigadă contra brigadă.

Divizia II-a va executa prima manevră în ziua de 22 Sept. c., în împrejurimile orașelului Balș, pe malurile Oltețului.

Divizia I. va avea terenul de operațiune la Nordul județului.

Divizia independentă de cavalerie va fi comandată de A. S. R. Principele Ferdinand, divizia I-a va fi comandată de dl general Tei, ear' divizia II-a de dl general Gigărtu. Intregul corp de armată este pus sub ordinea dlui general Popescu.

văzu, că amândoi ochii și nasul primiseră o groaznică tăietură, dar' văzu însă că sângele începe iarăși să curgă. Acum era sigură că iubitul ei încă nu murise, și se grăbi a-i răcori buzele, dându-i să bea, și a-i lega rănilor cu ștergarul ei. Un lung suspin eși din peptul lui, și când auzi că-l strigă pe nume, ridică mâna și pipăi fața Păunei. »Păunica mea! zise el cu un glas ce abia se auzia, lasă-mă să mor aici, sunt orb, de ce mai sunt eu bun pe lume?»

— Nu, nu, strigă Păuna, esti logodnicul meu iubit, și vrând Dumnezeu, bărbatul meu, în curând! Dar' taci acum! taci!

Multe și lungi săptămâni trecuseră din aceea dimineață, săptămâni în care Păuna nu se mișcase zi și noapte de lângă patul lui Tănase, și neobosită îl îngrijise. Într-o zi oamenii din sat văzură venind pe drum doi călători: un orb în manta soldățească, cu cru-

Prima luptă se va da în ziua de 26 Sept. la Radova, de către divizia I. și a II-a. Va lua ofensiva divizia I. A doua se va da în ziua de 27 Sept. c., pentru apărarea Jiului, ear' a treia luptă se va da la Cârcea.

Defilarea se va face în ziua de 30 Sept. după o zi de repaos, pe marele platou dela Balta-Verde.

Serate de-ale meseriașilor români.

Bucurie, mare bucurie a cuprins inimile noastre, a celor 110 persoane, întrunite, Joi la 23 Sept. a. c., în localitățile „Reuniunii meseriașilor români” la a 9-a ședință literară lunară. Reuniunii i-a succes adevărat, ne spunea în cuvântul de deschidere presidentul ei, dl Victor Tordășianu, a constitui pe lângă Reuniune un despărțământ (secție), consistător din doamne și domnișoare, ce stau aproape de meseriașii nostri. Nouă eră se deschide, nouă avânt au să ia dela această dată lucrările Reuniunii, închinată creării, dezvoltării și înfloririi clasei noastre de mijloc. Femeia română, acest înger povățuitor și îngrijitor dela nașterea noastră și până la apusul vieții — își va avea și ea rolul însemnat în lucrările rezervate Reuniunii. În două întruniri, ținute în acest scop de femeile noastre, hotărîe s'a luat, ca doamnele și domnișoarele, aparțină ele ori-cărei clase, să intre în șirul membrilor ajutători ai Reuniunii cu taxa anuală de 1 cor. 20 bani (10 bani lunar). Ele formează o secție a Reuniunii și sunt cărmuite de o presidentă, o vice-presidentă și de un comitet de 20 membri, alese din sinul secției. Presidentul și vice-presidentul Reuniunii sunt bărbați de încredere, ear' notarul și cassarul Reuniunii, au aceleași funcții în secție. Secția constituită, a ales presidentă pe d-na Elisabeta Poponea, soția vice-presidentului reuniunii, vice-presidentă pe d-na Paraschiva Cioran, soția harnicului măcelar și zelos membru al Reuniunii, a dlui Maniu Cioran, ear' de membri în comitet 10 doamne și 10 domnișoare. Ca lucrările secției de bune rezultate să fie încoronate, secția a numit cu mare însuflețire și cu unanimitate de protectoare

cea de onoare pe pept, și o fată care-l aducea de mână și cu suris vesel zicea către trecători: »Iată-mi logodnicul: un viteaz, vedeți semnul pe pept!»

»Și pe obraz!» adăoga Tănase suspinând. Nici-odată nu fusese nuntă așa mare, de aproape și de departe se adunase lumea și căia pe Păuna cea frumoasă, care lua pe orbu. Ea însă era veselă și rîdea tuturor zicând: »Sunt mândră! am un viteaz de bărbat! și slavă Domnului că sunt voinică și pot să muncesc pentru amândoi!»

Muntele însă pe care lumea-l văzu-se arzând, se numi Peatra arsă, căci ciobanii și vânătorii cari urcaseră după capre negre jurară, că au găsit acolo stânci prefăcute în cărbuni.

(patronese) ale sale pe doamnele Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și pe doamna Bulgarsky, cari prin generozitatea și conlucrarea lor la împărțirea darurilor de Crăciun s'eracilor nostri și la arangearea expozițiilor noastre, dăinuitoare și însemnate merite și-a câștigat pentru clasa noastră de mijloc.

Chemarea mai de-aproape a secției este cultivarea simțului de asociere între femeile noastre, adunarea de daruri pentru s'eracii nostri, ținerea de prelegeri despre afacerile gospodăriei (curățenie, fierbere, legumărit) instruirea în lucrul de mână femeiesc (tors, cusut țesut) și valorisarea acestuia; aranjarea de serate împreunate cu vorbiri despre aceste ramuri, cu indeletniciri din cusut, tors, etc., aranjarea de petreceri populare și mai pe sus de toate îngrijirea de alcătuirea unei mese a învățăceilor meseriașilor nostri. În acest scop, Reuniunea în primăvara viitoare va demola casa parter de lângă edificiul principal și va edifica în etagiu o sală mare pentru diferitele întruniri, ear în parter salele pentru masă. Membrele secției primesc angajamentul a se îngriji de adunarea materialului pentru pregătirea alimentelor, de fert și de susținerea ordinei, de curățenie și de instruirea în rugăciuni și în alte lucruri folositoare a micilor învățăcei, cea mai mare parte, lipsiți de cultura familiară și și de cea școlară. Lucrul de căpetenie, cele necesare la fiert, se vor aduna dela toți binevoitorii și sprijinitorii cauzelor noastre bune, în natură, sau se vor procura din ajutoarele bănești, imbiate de aceia, cari nu poartă economie de câmp. Ast mod puțință li-se dă și părinților dela sate să jertfească din produsele lor (munca câmpului) pentru susținerea la învățătură a filor lor, aplicați la meserii, știut fiind, că la anumite meserii băeții nu primesc dela măiestrul, la care sunt angajați, nici îmbrăcăminte și nici mâncare, ci numai învățătura. Bucuria noastră deci justificată este, când dat ne e a vedea cum reuniunea sodailor aflat-a mijlocul potrivit și puțin costisitor pentru ajutorarea și creșterea fiitorilor nostri măiestri. D-zeu ocărmitorul a toate să-și reverse darurile sale și asupra acestei întreprinderi folositoare! (Va urma.)

Biserica cea nouă din New-York.

(Vezi ilustrația).

În New-York, orașul zidirilor uriașe, s'a zidit în stil bizantin o mare biserică.

Biserica nouă, numită »Sfânta Sofia», are o dimensiune, că ar cuprinde sub aripile sale mai multe biserici din lumea nouă și veche. Biserica este de 165 metri înaltă, socotită dela suprafața pământului. În interiorul ei încap 70.000 oameni, cu 20.000 mai mult ca în marea biserică a Sf. Petru din Roma.

Milioane de cor. costă ridicarea unei atari biserici.

PENTRU ECONOMI

Nutriții roii pe timp ploios.

Nu arare-ori se întâmplă, că mai multe zile de-arîndul albinele din roii de curînd eșiți nu pot sbura de loc pe afară din pricina ploilor neîntrerupte și astfel, neavînd deloc miere în stup, multe din ele pier, ear' cari rămîn în lipsă totală de miere, nu pot găti nici faguri, nici prăsi pui.

Contra acestui rău se poate lupta, ajutînd roii cu miere. În stupii de scîndură sau mobili se pune un fagur, doi cu miere. Dacă nu am avea miere de rezervă, scoatem fagurii trebuincioși dintr'un stup în care nu e lipsă de miere. Neavînd miere în faguri, putem da miere scursă, dar' fără să fie amestecată cu apă. Aceasta se pune pe înserate într'un taler, după-ce mai întăiu s'a stîmpărat. Pentru-ca albinele să nu se inee, se pune pe deasupra ei bucățele de paie sau așchite, și astfel talerul se așază în stup. Tot așa se dă hrana și în coșnițele imobile (de nuiete, pae etc.). D.mineața talerul se înlătură.

Neavînd miere, se poate topi zahăr în apă, dîndu-se ca și mierea fluidă (curgăcioasă) într'un taler. Dacă apa cu zahăr s'ar ferbe, ar fi și mai bine.

Cum să apărăm varza contra omidelor?

Unul dintre mijloacele cele mai însemnate pentru scutirea verzei contra omidelor este: stîrpirea ouălor acestora.

Fluturile de varză își așază ouăle începînd de la începutul lui Maiu, în mici grămăjoare pe partea de din dos a foilor plantelor noastre de grădină. Ouăle au culoarea galbenă. Stîrpirea se întîmplă prin trecerea pe rînd dela legumă la legumă și turtind, atât ouăle, cât și micile omide care s'ar fi ivit, cu ajutorul unei hîrtii. Hîrtia n'are altă menire, decît scutirea mîinii contra necurăteniei. În Iulie se arată a doua generație, adică al doilea rînd de fluturi, cari depun și ei ouă; de astă-dată însă numai pe frunzele verzei. Dacă nimicirea ouălor din prima generație n'a fost desvîrșită făcută, nimicirea ouălor din a doua generație, adică din Iulie, este neapărat trebuincioasă ca cel mai bun mijloc contra stîrpirii omidelor pentru înlăturarea pagubelor ce ele ar pricinui.

Cine așadar în Iulie, din 4 în 4 zile, merge dela fir la fir de varză să strivească ouăle, nu va mai fi silit mai tîrziu să culeagă cu zilele fiecare omidă răslătită de arîndul pe toate frunzele verzei, ce adesea nici chiar cu chipul acesta n'ar putea să fie în stare a-și scăpa varza de acești dușmani primejdioși.

Ouăle cu ocaje moale provin din cauză, că găinile nu au destul carbonat de calce (var) în hrana lor.

Pentru a tîmădui răul, pisați cretă și amestecați-o în mîncarea paserilor de curte. Acest neajuns provine și cînd paserile sunt prea grase.

Medicul casei.

Contra boalelor de gîngă.

Cînd gîngiile sunt umflate, se recomandă următorul mijloc simplu. Se cumpără dela farmacie tinctură de mirhae. Într'un pîhar cu apă caldă se toarnă 8—10 picături de tinctură și ne clătim gura. Dacă amestecăm puțin cognac cu tinctura de mirhae și mîind puțină vată în acest amestec, care o bîgăm apoi în mîsăua găunoasă, putem calma durerea de mîsele.

Contra insomniei.

Un mijloc ușor și practic contra insomniei constă în aceea, de a ne freca înainte de culcare cu o perie sau cu un prosop (ștergar) aspru corpul mîinile și picioarele, pentru-ca să facem sîngele să circule. În timpul zilei se va lua o baie rece, se vor face fricțiuni (frecări) și plimbări în aer curat!

Umflături de urechi.

Se ia siminichie, oblojeli cu mușeșel, spălături și abureli cu nalbă, ceai de tei, de ienupăr, de smeură. Să nu se mînănce ardei, piper, hrean, patlagele roșii. În urechi să se pună untdelemn și să se acopere urechile cu oblojeli calde. Acidul boric este bun ca gargară.

Bube dulci.

Unge bubele cu muguri de plop ferți în untură și ceară, sau cu unt scos din un amestec de semințe la un loc de in, cânepă, de dovleac, fasole, grâu, orz, ovės, sēcără-mei, porumb, miez de nucă, bălegar de oaie, pîr negru de porc și nici decum apă sau alt lichid; toate ferbe-le într'o oală de vr'o 4 cupe. Oala se ferbe într'un cuptor de așa făcut, ca prin fundul oalei să picure într'un vas cleiul ce va eși; oala cu capac.

PENTRU MESERIAȘI

Pentru sticlari.

Curățitul sticlelor se face în următorul mod: Se taie în bucățele mici hîrtia, se viră în sticlă, apoi se umple cu apă cam pe sfert și se scutură sticla în toate părțile. Murdăria se duce cu desvîrșire și sticla rămîne foarte curată. În loc de bucățele de hîrtie, se pot întrebuița grăunțe de cucuruz.

În cas cînd sticla e unsuroasă, se curăță de minune cu zaț de cafea, sau cu balegă de cal, și apoi se spală sticla cu apă ferbinte.

Pentru zidari.

Spre a apăra zidurile de a fi străbătute de ploaie, se spoeste partea exterioară a lor cu apă de săpun ordinar, de rufe; grăsimă săpunului astupă porii zidului, împedecînd străbaterea apei.

Advocatul poporului.

In afaceri de călătorie (afară de tară) trebuie cerute informațiuni și îngăduință dela fisolgăbiru și agenții de călătorit sunt datori a înștiința persoanele, cari călătoresc în timp de 24 ore la primăria comunală, la fisolgăbiru în timp de 3 zile. Cei-ce nu au fost încă asentați, dacă doresc a călători, trebuie să-și ceară îngăduință dela comanda armatei comune eventual dela ministrul de honvezi. Contractul ce se încheie între agenți și persoanele cari călătoresc se poate desface în cas de lipsă fără a suporta călătorul alte spese decît cele făcute cu subscrierea aceluia și a reînapoia banii primiți ca arvună. În acest cas încă trebuie sfătuit fisolgăbiru. Călătorii, cari dau peste neajunsuri și necăzuri în țara cari s'au dus, să se adreseze cu rugări cătră consulul austro-maghiar. (Art. de lege XXXVIII. din 1881. Ord. min. de interne din 1897 nr. 37205. Art. de lege VI. §. 64).

Pentru paguba ssevîrșită pe holde este a se face rugare pentru despăgubire în timp de 8 zile, și anume dacă paguba nu trece peste 40 cor., la primăria comunală, ear' dacă trece peste această sumă la fisolgăbiru. (Art. de lege XII. §. 103, 104, 105, și 106).

Pentru femei.

Must pentru muștar.

Se scoate must rēmas, se face cenușe de viță de viie, și se pune în must o parte din acea cenușe și se lasă până a doua zi, apoi se ferbe bine punēdu-i 20 sau 25 gutui tăiate, se lasă să scază trei părți, pe urmă se toarnă în vase, și cînd voește cineva să facă muștar, pisează muștarul, îl cerne prin sită deasă, îl opărește de zece-ori, apoi pune cîte puțin must și amestecă mereu până se îngroașe după plac.

Cum se scoate sarea prea multă din bucate.

Se întinde un servet sau o pînză de in peste gura oalei în care se află bucatele și se presară o mîână de sare pe acea pînză, prisosul de sare îndată se trage, trebuie să se observe la aceasta, ca bucatele să fie bine ferte. Tot acest efect are și un burete curat pus în oală, pe cînd bucatele se află în ferbere. Buretele sugă din bucate toată sarea de prisos.

Cartofi cu slănină.

Se rumenește unt, se pune făină într'insul și după-ce se va colora bine, se pune piper și un buchet de pătrînjel; se adauge slănină și bucățele de șuncă macră (slabă) se ferbe pe jumătate, se aruncă într'insul cartofi cruzi, curății și tăiați. După-ce vor fi ferți, se ia grăsimă de pe dinșii și se dă la masă.

NOUȚĂȚI

Despre zidirea catedralei. Dăm, după »Tel. Rom.« următoarele: lucrările la zidirea catedralei progresează admirabil. Construcțiunea de fer a cupolei principale este deja ridicată, având să urmeze lucrările »Rabitz«. Turnurile sunt pe sfîrșite și în săptămîna viitoare se așează coperișul, asemenea o construcțiune de fer lucrată foarte solid la firma Fabritius de aici, — care va fi acoperit cu plache de aramă. Nu va fi fără, interes să se știe, că coperișul turnului, contemplat la o înălțime de 15 metri, constă din 119 bucăți, arcuri mari, șine verticale și cercuri, cari toate represintă o greutate de 3615 kilograme, deci la ambe turnurile vin 238 bucăți de o greutate de 7230 kilograme fer lucrat.

Din vîrfurile turnurilor 2 cruci aurite vor vesti până în depărtări, că Sibiiul este centrul metropoliei gr.-ortodoxe din Ungaria și Transilvania.

Noul Episcop al Lugojului, P. Sf. Sa Dr. Vasile Hossu, în loc de banchet la instalare a dat 400 coroane sîracilor din Lugoj și 600 coroane școlii confesionale gr.-cat., care chiar acum se clădește.

Regele Carol cu Regina și Principele de coroană Ferdinand cu Principele Carol, apoi Prințul Carol de Hohenzollern au sosit Vineri, 2 Oct. n., la 5 ore seara la Sinaia. Mai. Lor și Principii au fost întimpinăți de președintele consiliului și ministrii pe peron, ear' în sala de recepțiune de Principesa Elisabeta, de ambasadorii din Sinaia cu soțiile lor și de toată elita română din Sinaia.

Congregația comitatului Hunedoara. Pe 17. l. c. st. n. este invitată congreagația comitatului Hunedoara.

Distincțiune. M. Sa împăratul și Rege al nostru Francisc Iosif I. a conferit lui George Popp, consilieriu reg. și director de finance în Zombor, ordinul coroanei de fer cl. III.

Țarul Nicolae a plecat din Viena la 3 Oct. n. Înainte de plecare Țarul și Mai. Sa Monarchul nostru și-au dat de repetite-ori mîna și s'au sărutat, apoi M. Sa a petrecut pe Țarul până la vagon. Trenul cu Țarul și suita a pornit spre Darmstadt.

Examen de calificare preoțească. Marți s'au început examenele de calificare preoțească a tinerilor cari au absolvat seminarul din Arad, sub presiul P. S. Sale Episcopului I. I. Papp.

Producțiuni publice în Sibiiu. Precum aflăm, »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«, din privilegiul întrunirii congresului național-bisericesc, dorește să procure numărșilor oaspeți, sosiți în Sibiiu, câteva momente de adevărată elevație sufletească. În acest scop la reuniune se desvoaltă o activitate

febrilă, urmându-se cu mult zel probele de teatru, pentru o reprezentație teatrală, ce se va ținea, după toată probabilitatea, în teatrul orașenesc. Se vor presenta în scenă de data aceasta drăguțele piese »Fricosul«, vodevil în 2 acte, de Stamati-Ciurca, și »Vlăduțul mamei«, acest »Vlăduț«, care extasiase publicul la reprezentația dată de reuniune a. tr. din privilegiul expoziției industriale. Prin punerea din nou în scenă a »Vlăduțului mamei«, se împlinește dorința celor mulți, cari a. tr. n'au fost norocoși să mai găsească locuri în teatrul tixit. Cum corul reuniunii numără aproape 70 membri (dame și domni) și cum el este pregătit cu mai multe piese, în una din seriile săptămînei viitoare, se va da în frumoasa sală dela »Unicum« o producțiune publică împreunată cu cântări și joc. După puțină se va juca și călușerul și bătuta.

Detaliile le vom da în un număr viitor al ziarului nostru.

De încheiere mai notăm, că în zilele congresului publicului i-se ofere plăcută ocaziune a cerceta mult promițtoarea opoziție de pictură a profesorului Smigelschi, ce se va deschide în sala mare dela »Gesellschaftshaus«, din Sibiiu.

În Năsăud, la 4 Octomvrie din incidentul împlinirii a 40 de ani dela înființarea gimnasiului românesc, s'au dat festivități frumoase. S'a ținut liturghie solemnă, s'a dat o producțiune musicală declamatorică în aula gimnasiului, ear' seara a fost o mare petrecere cu joc.

Societatea de lectură dela institutul ped. teologic din Arad s'a constituit în ședința de 29/16 Sept. a. c. sub presiul Prea Cuv. Sale dlui director, sem. R. Ciorogariu în modul următor: Președinte: Iosif Tărău, cl. c. III.; secretar: Adam Valu, cl. c. II.; notar: Petru Binchiciu, ped. c. IV.; Casar: George Bragea, cl. c. I.; bibliotecar: Augustin Ghilezan, cl. c. II.; vice bibliotecar: Alexandru Tomșa, ped. c. III.; controlor: George Iancu, ped. c. IV.; com. literară: Aurel Papp, cl. c. III.; (pres. com. lit.); Petru Popa, cl. c. II.; Petru Marșeu, cl. c. I.; Ioan Vereș, ped. c. IV.; Aurel Borlea, ped. c. III. Comisia musicală: Aurel Raica, cl. c. III.; Iustin Montia, cl. c. II.; Romul Popa, cl. c. I.; Dimitrie Simea, ped. c. IV. și Nicolae Băru, ped. c. III. Comisia revisoară: Silviu Filip, cl. c. II.; Vasiliu Bulzan, cl. c. I. și Nicolae Drincu, ped. c. III.

Corporațiunea industrială din loc își va ținea adunarea sa generală extraordinară la 11 Oct. n. 1903 la orele 2 p. m. în sala cea mare a hotelului »Transilvania«. Program: 1. Designarea a 2 membrii pentru verificarea protocolului. 2. Modificarea statutelor. 3. Propuneri în sensul statutelor. Orăștie, la 22 Sept. 1903 Iosif Balouschek m. p. președinte.

Venetoare imperială. — În cursul excursiunii și a venetoarei din Mürzsteg, cari au fost satisfăcătoare, cei doi împărați și d.

Goluchowski au avut ocaziune de a schimba câte-va idei amicale cu d. Lamsdorff.

Cei doi monarhi au venit Vineri dela orele 11 dimineața și până la orele 2 după amiazi.

În acest timp, d. Goluchowski și d. Lamsdorff au continuat convorbirile lor.

Congregația de toamnă a comitatului Bistrița-Năsăud e convocată pe 30 Octomvrie la 10 ore a. m. La ordinea zilei între altele e budgetul comitatului pe 1904, prin care să intenționează pentru acoperirea speselor arunc de 0.2% pentru căraușie militară, 2% pentru spitalul comitatens, 2.8% pentru fondul de pensiuine al funcționarilor.

Alegere de paroch. Duminecă în 4 Oct. s'a ținut alegerea de paroch pentru parochia din Sibiiu suburbiul-inferior. A fost ales cu unanimitate de voturi diaconul Iosif Enescu, protocolist consistorial.

Două nenorociri deodată. În săptămîna trecută un biet lucrător dela baia de fer din Cugir a ajuns cu mînilor sub valul, ce se întoarce cu viteză mare, urmarea a fost, că într'un moment i-au tras pielea și carnea de pe ambele mîni. Sărmanul lucrător cu mînilor mutilate, abea va fi în stare să-și agonisească pâinea de toate zilele pentru el și cei 6 copii mărunței. — A doua zi seara femeia lui pe când era ocupată cu cusutul, chiar sub lampa cu petroleu, deodată se trezește cu lampa în poală, care rostogolindu-se și aprinzându-se petroleul, a luat foc vestimintele, încunjurată de flăcări a eșit până în curte unde sbierând, în urma durerilor teribile, a căzut la pămînt și a ars, dându-și sufletul și lăsând în urmă-i pe soțul neapt de câștig și 6 copii nemângăiați. Adevărat blăstăm dela D-zeu!

Intrunire agricolă. Invitare. Subsemnatul comitet central invită prin aceasta pe toți membrii și spriginitorii reuniunii noastre agricole la întrunirea agricolă, ce se va ținea Duminecă la 11 Oct. n. c. în comuna Bradu (lângă Avrig). La întrunire se va vorbi despre cultura fînașelor, ținerea vitelor, cum și despre însemnătatea și foloasele înșoțirilor de credit sătești, sistem Raiffeisen. Sibiiu, 29 Sept. n. 1903. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«. Dem. Comșa, president. Vic. Tordășianu, secretar.

Spargerii și furturi. În noaptea de 29 spre 30 Sept. în Arad s'au făcut patru spargerii și jefuiri. Se vede, că e o bandă întregă care operează, și care cu o zi înainte a spart și jefuit și în redacția »Trib. Pop.« Marți noaptea au spart și jefuit trafica mare a lui Lészai, librăria Kerpel și la bărbierul Hilyer de pe strada mare (Andrássy), în apropiere de poliție, precum și la prăvălia Hajek din strada Forray. Paguba cea mai mare a suferit-o traficanțul, cărui i-s'au furat bani, timbre și mărci în valoare de peste 2000 cor.

Chemarea rezerviștilor de întregire »Egyetértés« primește din Viena știrea, că în cercurile politice de acolo se consideră ca fapt îndeplinit chemarea rezerviștilor de întregire în serviciu activ pe ziua de 1 Ian., deoarece-ce în Viena nu se mai sperează, ca până la 1 Ian. să se voteze proiectul de recruți.

Falb a murit. Prerocul vremii, cunoscutul învățat Rudolf Falb, după-cum se telegrafiază din Berlin, a încetat din viață, în vrăstă de 65 ani. Multe cataclisme prorocise, dar' că va muri așa de pe neașteptate, nu spusese nimănui.

Sgârșitul pocăit. piesă teatrală-poporală, în două acte, este titlul unei mici broșuri ce a apărut în Brașov, tip. A. Murășanu. Piesa reprezintă sărbătoarea Nașterii Domnului. Autor *George Oprea*. Piesa a fost publicată și în »Gazeta Transilvaniei«.

13 ani a suferit soția mea de durere de cap reumatică și eu numai binecuvânta pot pe Atotputernicul că mi-a dat idee să comand crucea d-tale dublă electro-magnetică R. B. și nr. 86967 — pentru-că nevasta mea, — după-ce a purtat crucea patru săptămâni, s'a vindecat de tot; pentru-ce apoi fac atent pe ori-și-cine, care suferă de reumă, să nu amâne comandarea crucei de minune. Eu am încercat toate, însă nimic n'a folosit, numai crucea d-tale dublă electro-magnetică. Cu stimă Valentin Hambek, Károlyfalva.

Această scrisoare de recunoștință a primit dl Albert Müller, Vadász u. 42/G. inventatorul crucei duble electro-magnetice R. B. nr. 86967 și noi numai bine putem recomanda aceloră cari suferă de reumă, asthmă și altele.

Mai nou.

Seghedin. În 6 l. c. s'a întâmplat în Seghedin o gravitate excepțională. Fiind aniversarea executării celor 13 martiri din Arad, peste noapte s'a depus pe statua lui Kossuth o cunună cu panglică tricolor și cu inscripția »Soldații reținuți — sfintei tale amintiri«. Comandantul pieței a confiscat cununa și a dat-o în primirea poliției. Aflând aceasta poporul, s'a adunat înaintea poliției și a pretins cununa. Poliția a predat cununa și poporul a depus-o de nou pe monument.

Comandantul pieței a confiscat a 2-oară cununa și a depus-o în căsarmă. În urma acesteia poporul a dat asalt asupra casarmei, spărgând ferestrele și a atacat miliția cu petrii, miliția a dat foc. Nu să știe cu siguranță, dacă cununa a fost depusă de soldați sau de agenții poliției?

Budapesta. Conte *Héderváry* a fost autorizat de M. Sa cu conducerea agendelor guvernului, până la hotărârea definitivă a crizei. — În 7 l. c.

a fost primit de M. Sa în audiență mai lungă *Széll Kálmán*. Să crede, că dînsul va fi însărcinat cu formarea noului guvern.

Viena. »Fremdenblatt« publică știri surprinzătoare privitor la cele-ce se întâmplă în sinul comisiunii de 9 chemată a pregăti programul militar al guvernului viitor. După informațiunea numitei foi asupra chestiunii limbei s'a trecut deja, însă greutăți nouă se ridică în jurul chestiunii steagului. Apponyi pretinde standard exclusiv maghiar, drept compensație pentru renunțarea la limba de comandă maghiară. Cercurile militare superioare însă nu vor să admită, decât ca la steagurile regimentelor să fie aplicate și colorile maghiare.

Sofia. Trupe nenumărate turcești să gramadesc la granița Bulgară. Turcia are până acuma 415 batalioane mobilizate.

Salonic. O neobicinuită mișcare să observă aici, zilnic pleacă trenuri cu soldați. Armata e pornită la drum cu o grabă mare. Străzile sunt pline de trăsuri, căruțe și furgoane militare.

PENTRU INTREPRINZETORI

Sibiu. — Până la 19 Oct. n. sunt a se înainta oferte pentru cumpărarea a 12 000 și 2700 bucăți tulpini de stejar la banca aso iașunii ardelenesti. Prețul strigății e de 6000 cor. pentru cele 12.000 și de 10.000 pentru cele 2700 bucăți.

Lugoj. — Pentru zidirea unui edificiu de finanțe au a se înainta oferte până la 12 Oct. n. oficiului de arhitectură. Preliminar 215.139 cor. Vadiu 5%.

Seghedin. — Pentru pregătirea unui plan asupra zidirii de biserică sunt a se înainta oferte până la 1 Aprilie 1904 primarului orășenesc. Condiții la oficiul de inginerit. Preliminar 1.200.000 cor. Premiul I. 4000 cor., al II-lea 2500 cor., al III-lea 1500 cor.

Turda. — Pentru zidirea unei școale în Vințul de sus sunt a se înainta oferte până la 16 Oct. n. oficiului de arhitectură din Turda. Preliminar 48.750 cor.

Cluj. — Pentru transportarea a 2000 m³ de nêsip ciuruit sunt a se înainta oferte până la 20 Octomvrie n. la șeful căii ferate din Cluj.

Aiud. — Pentru transportarea a 180 m. m. de carne de vită și 7 m. m. carne de vițel și 25—30 m. m. carne de oaie sunt a se înainta oferte până la 20 Oct. n. la direcțiunea închisorii. Vadiu 5%.

Cluj. — Pentru exarândarea ospătăriei pe 3 ani a căii ferate din Brașov sunt a se înainta oferte până la 20 Oct. n. șefului căii ferate din Cluj. Vadiu 5%.

POȘTA REDACȚIEI

Tuturor celor, cari ne-a scris în afacerea anunțului, referitor la ocuparea unui post de conducător la o moșie, — le comunicăm, că toate ofertele le-am trimis la locul competent.

N. M. în S. Te așteptăm să vii.

S. Safta în P. Adresează-te dlui Iulius Popovi, comerciant în Hațeg.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Pe piețele internaționale de cereale s'au făcut la sfîrșitul săptămânii trecute schimbări însemnate. Până-ce adecă America până pe la jumătatea lui Sept. a tot urcat prețul cerealelor, pe piețele europene ele au avut un preț scăzut. La sfîrșitul săptămânii trecute s'a făcut însă și pe piața din New-York o scădere a prețului, așa, că dela 15 până la 22 Sept. acela a scăzut cu 3 centime. Această scădere de prețuri după câteva zile a avut de urmare, că piețele europene au efiinit și mai mult cerealele. În cele mai multe părți ale Americii se prevede un bogat cules de cucuruz. Cu toate acestea la un preț statornic nu se poate aștepta. Rusia, care până mai zilele trecute importa foarte mult grâu și-l vindea pe un preț convenabil, acum a urcat prețul și se crede că importul va mai scădea.

Pe piețele din patrie cerealele, cu toate-că Ovreei din cauza sărbătorilor s'au abținut dela cumpărări, totuși au avut căutare bună.

S'au importat cereale într'un număr foarte însemnat. — Grâu s'au importat circa 110.000 m. m. La început prețul a fost urcat, apoi a scăzut. — Sécara s'a căutat destul de bine. — Orzul abia a avut puțină trecere. — Ovisul încă a scăzut din preț. — Cucuruzul a avut o trecere destul de bună, cu toate acestea a scăzut și el din preț. — Fâina n'a avut aproape nici o căutare, din care cauză s'a efiinit cu 15—20 fileri. — Prețul unsorii și al unturii asemenea a scăzut, și adecă al slăninii cu 1 cor. 25 fil., ear' al unsorii cu 2 cor. la 50 kgr.

Cursul pieții din Budapesta

— în 8 Octomvrie n 1903 —

Per 50 kgr.		Per 1 kgr.	
Grâu . . .	7 20 — 7 75	Piment . .	62 00 — —
Sécară . .	5 90 — 6 10	Cassia . .	86 00 — 98 —
Orz . . .	5 30 — 5 70	Cuișoare .	92 00 — 100 —
Mei . . .	5 75 — 6 20	Ghimber .	75 00 — 142 —
Ovês . . .	5 45 — 5 85	Papicâ . .	70 00 — 180 —
Cucuruz . .	6 00 — 6 25	Ulei de in	75 00 — 77 —
Rapită . .	10 00 — 11 40	„ de rap.	64 00 — 65 —
Tricot . .	48 00 — 63 —	„ de lem.	129 60 — 148 —
Lucernă . .	43 00 — 52 —	În brut . .	00 00 — —
Mohor . .	9 50 — 10 50	Câncp. br.	64 00 — 70 —
Măzărîche.	7 00 — 7 50	Lână nsp.	120 00 — 124 —
Fasole . .	7 50 — 12 —	Migdale .	175 00 — 250 —
Mazère . .	6 00 — 7 —	Smochine	30 00 — 38 —
Mazăr. coj.	14 00 — 22 —	Alune . .	138 00 — 142 —
Linte . . .	10 — 13 —	Stafide V.	60 00 — 70 —
Pâsat . . .	5 75 — 6 —		
Mac . . .	27 00 — 29 —		
Sêm. de in	00 00 — 00 —		
S. de cânep.	8 75 — 9 50		
Prune . . .	12 75 — 16 50		
Lictar . . .	16 50 — 18 50		
Untură . .	67 00 — 68 50		
Slănină . .	56 50 — 59 —		
Zahar brut	22 25 — 22 50		
Cafea lava	75 00 — 120 —		
Caf. Santos	36 00 — 38 —		
Caf. Portor.	78 00 — 120 —		
Per 100 kgr.		Per 100 Litr.	
Miere . .	100 00 — 120 —	Spirt raff.	145 00 — 148 —
Ceară . .	130 00 — 140 —	Spirt brut	143 00 — 146 —
Nuci . . .	30 00 — 60 —	„ denat.	35 50 — 37 50
Cartofi roza	5 40 — 6 —	„ Trevere .	98 00 — 100 —
Cart. galb.	5 00 — 5 75	Sligoviț .	110 00 — 120 —
Ceapă roșie	3 00 — 6 80	Piper n .	122 00 — 142 —
Usturoi . .	12 00 — 16 —		

Prețul făinei din 8 Octom n. 1903.

Per 50 kgr.

0	1	2	3	4	5
12.70	12.30	11.90	11.50	11.10	10.60
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
9.70	9.30	8.00	5.80	4.--	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11.34
Napoleon d'or (20 franci) aur	19.05
20 Marce germane aur	23.48
Bilete germ. 100 Mărci	117.37
„ franceze 100 franci	95.20
„ române 100 lei	94.65

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 15—21 Oct. n. 1903.

Joi	15	Petroșeni. Paraid. Năsăud. Dicio-S. Mărtin.
Vineri	16	Aiud. Archita. Cărtfăleu. Halmagiu. Tășnad.
Sâmbătă		
Duminică	18	Sic.
Luni	19	Nocrich.
Mărti	20	Vărbely.
Mercuri	22	Bontida. Ghiriș.

Calendarul vechiu și nou al săptămânei.

Dum. a 18-a d. Ros., gl. 1 sft. 7.

Dum.	28	Cuv. Hariton	11	Emilian
Luni	29	Cuv. Chiriac	12	Maximilian
Mărti	30	Muc. Gregoriu	13	Coloman
Merc.	1	Ap. Anania	14	Calist
Joi	2	M. Ciprian	15	Teresia
Vineri	3	N. Dionis e	16	Gal
Sâmb.	4	P. Ierotei	17	Hedvig

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barclanu.**

„IDEAL” institut tipografie și librărie
in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
 Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în
Transilvania
 (144) la 20—26
Iulius Erős
 in Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc
 Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.
 La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorisează colecturile noastre principale.

Deja mai mult de 12 milioane cor. am plătit, în scurt timp, mușterilor nostri.

Singur în cele 5 luni din urmă cele mai mari 3 câștiguri, și anume, marele

premiu de **605.000** cor. pe Nr. 57080

100.000 « « « 74366

90.000 « « « 109780

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure losurile. — In a 13-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. In total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

in ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1.000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**. 1 Gewinn à **400.000**.

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;

zusammen 55.000 Gewinne und Prämie im Betrage von

Kronen 14.459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. 75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—

„ o jumăt. (1/2) „ 3— „ „ 6— „ 1 întreg (1) „ 6— „ „ 12—

și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cerere pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

19 Octombrie a. a. e. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă in Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturei noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11.

1. filială: Vaitznering 4.

3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă: a se tăia. **Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (217) 1—6

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge.

Adresa exactă { .....

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.**

(139)

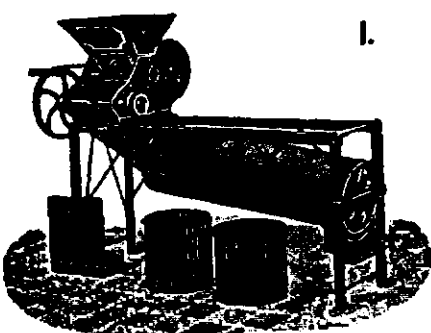
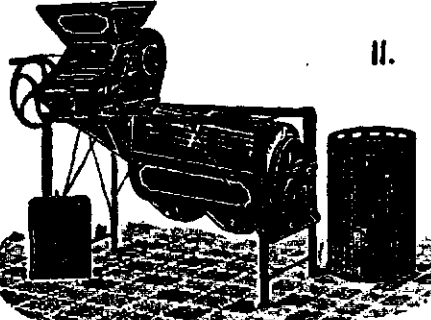
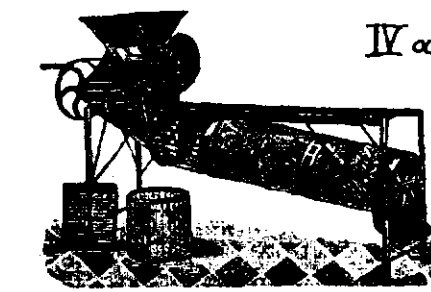
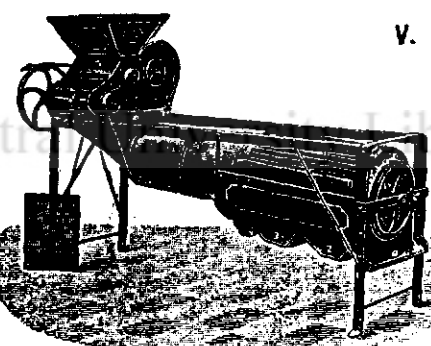
Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

40—52

 Pentru 1 cor. se pot câștiga 50.000 cor.	LOTERIA MEDICILOR BUDAPESTA, IV., VÁCZI-UTCZA 17/a. Câștigul principal 50.000 coroane! Prețul unui los 1 coroană. Deoarece tragerea se începe deja la începutul lui Octomvrie și interesul pentru ea se arată foarte mare, Vă rugăm a nu întârzia cu cumpărarea, și comanda să le faceți cât mai curând, mai târziu însă până la 10 Octomvrie a. c. ziua în care va avea loc tragerea. Biroul central al loteriei medicilor: Budapesta, IV., Váci-u. 17/a. LOSURI se pot căpăta în capitală, în toate traficele, precum și în toate localitățile din provincie. (207) 3-3	 Pentru 1 cor. se pot câștiga 50.000 cor.
---	--	---

La „Pannonia“ cafea și restaurațiune
din Orăștie.
 Să afle **Must de Versecz**,
 excelent de bun și dulce **1 litr. 36 cr.**
 Un pahar de **Bere 8 cr.**

 I.	Triore I. întocmit pentru curățirea de grâu și săcăra sau pentru orz și ovės.
 II.	Triore II. întocmit pentru curățirea de săcăra și grâu sau orz și ovės și pentru sortarea grăunțelor în două sau în trei despărțeminte, alegând și semințele de burueni în un despărțemint deosebit.
 IV^a	Triore IV^a întocmit de a alege ovėsul sau orzul din grâu, sau ovės din orz separând totodată și semințele de burueni.
 V.	Triore V. întocmit pentru grâu și ovės sau pentru orz și ovės. Grăunțele se sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinichea (pleu) frezat și țin în depositul meu numai de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25% mai mult ca cele cu tinichele numai stozuite. Triore cu tinichele stozuite cu 5% mai eftine.

Rog a comanda triorele la timp mai bine chiar mai de vreme.

Recomand totodată și pressele (teasourile) de vin și poame.

Se acordă și plata în rate pe lângă interese de 6%. (141) 40-52

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică
 Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta vindecă și inviorează Deosebită atențiune rării, că acest aparat (190) de 20		Nu e mijloc secret pe lângă garanție, e a se da împreju- vindecă boale vechi de ani. 21-
--	---	--

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în fat, infuența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normă a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.
Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.
Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel o o o o o alui

R. ÖSZY (195) 15-26

Strada Dumbrăvii Nr. 3 Sibiu Nagyszeben Strada Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.